KORRESPONDENT
HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY I ROLNICZY

Korrespondent Handlowy, Przemysłowy i Rolniczy, wychodzi dwa razy na tydzień przy Gazecie Warszawskiéj.

Dnia 28 Września **Nr 76.** **Roku 1842.**

WYKAZ

Towarów pozwolonych do wchodu od strony Prus do Królestwa, bez opłaty lub za zmniejszeniem opłaty celnéj w Taryffie oznaczonéj.

Pozycja Taryffy celnéj wchodowéj	WYSZCZEGÓLNIENIE TOWARÓW	Zasada do oclenia	Opłata cła podług taryfy ogólnéj wchodowéj.	Opłata cła nowoustanowiona.
			Ruble i kop. sr.	
	B.			
	Bursztyn:			
26	» niewyrobiony.	funt.	zakazany	3 k.
27	» w wyrobach i nawlekany . . .	»	»	1 r.
	» w oprawie, i bursztynowe munsztuki, z metalem i innemi ozdobami	»	»	3
	Bydło:			
29, 30, 32, 34	» cielęta, barany, owce, jagnięta, kozły, kozy i koźlęta . . .	sztuka	18 k.	3 k.
31	» krowy, bawolice i jałowice	»	75 k.	12 k.
35	» wieprze i świnie. .	»	2 r. 16 k.	10 k.
36	» woły i bawoły . .	»	8 r. 10 k.	30 k.
36	» byki	»	61 1|2	30 k.
	C.			
	Cegła . . .	1,000 sztuk	45 k.	10 k.
48	Cykorja surowa niesuszona		zakazana.	bez opł.
	D.			
51	Dachówka . .	1,000 sztuk	50 k.	20 k.
	Drzewo i wyrobki z niego:			
54	Drzewo opałowe wiezione na osi, drzewo nieobrobione krajowe i nieprzeznaczone do spławu, gałęzie, miotły z łodyg zielonych lub pręcia i gałęzi, łozina . . .			bez opłaty.
59	Drzewo wiązowe, jesionowe	cent.	37 1|2 k.	bez opłaty.
	— jesionowe na fornir rznięte.			bez opłaty.
56	— dzwona buk., wiąz. i i. .	100 szt.	zakaz.	50 k.
61	— deski wiązowe . .		zakaz.	bez opłaty.
72	— wyrobki stolarskie, oprócz kwalifikujących się do innych pozycji . . .	cent.	zakaz.	3 r. 75 k.
74	— trzcina do tynkowania.		zakazana	bez opłaty.
	F.			
	Furaż:			
121	— trawa, siano, słoma .	cent.	1 k.	bez opłaty.
131	Futra lisy, za świadectwem władz pruskich prowincjonalnych, o ich pochodzeniu z pruskich krajów. .	funt.	zakazane.	50 k.
	G.			
	Galanterja.			
140	— słomiane pudełka, futerały, koszyki, podkładki, prawdy i t. d., prócz kapeluszy słomianych, tudzież wyrobków słomianych z osnową jedwabną.	funt.	zakazane	1 r.
	Gorczyca:			
170	— musztarda z słoikami, za świadectwem władz pruskich prowincjonalnych, o ich pochodzeniu z pruskich krajów . .	funt.	zakazane.	20 k.
	Grzyby:			
173	— trufle, muszerony, szampiony i wszelkie inne grzyby, w oliwie, occie lub soli zaprawiane .	cent.	25 r.	5 r.
	H.			
174	Hubka drzewna . .	cent.	4 r. 50 k.	bez opł.
	Uwaga. Hubki chemiczne, preperowane i frykcyjne, zostają przy dawnéj opłacie.			

J.

176 Jaja . . . . kopa. 1 k. bez opłaty.

K.

Konfitury:

131 — owoce wszelkie, w syropie cukrowym lub miodzie, oraz wszelkie syropy z owoców . funt. zakazane. 20 k.

322 — powidła wszelkie i gęsto gotowane bez cukru owocowe . . funt. zakazane. 5 k.

Konie:

237 — wałachy, klacze i zrzebięta pokładane, za świadectwami władz pruskich prowincjonalnych o ich pochodzeniu z pruskich krajów szt. 33 r. 75 k. 15 r. —

L.

Lniane i konopne wyroby, za świadectwami władz pruskich prowincjonalnych, o ich pochodzeniu z pruskich krajów:

307 — chustki batystowe ze szlakami białemi i kolorowemi, tkanemi, drukowanemi, nie szerzéj jednego cala . funt. 6 r. 50 k. 3 r. —

— takież chustki z narożnikami, ze szlakami, szerszemi od cala i z desen. wśrodku — 7 r. 50 k. 4 r. —

311 — guziki niciane do bielizny — 4 r. 2 r. —

312 — obrusy, serwety, ręczniki lniane i mieszane z bawełną albo wełną, białe, kolorowe, pstre, tkane i nieprzerab. niewymien. 1 r. 20 k.

318 — Pończochy i szlafmyce białe, jedno-kolorowe i pstre 90 r. 80 k.

M.

325 Masło krowie i owcze . cent. 3 r. 75 k. 1 r. —

317 Mięso świeże . . — 7 r. 50 k. bez opł.

— wędz., sol. i susz., tudzież kiełbasy wszelkie 7 r. 50 r. 50 k.

378 Mleko . . . . . . bez opłaty.

N.

Naczynia, za świadectwami władz pruskich prowincjonalnych, o pochodzeniu ich z krajów pruskich:

379 — Fajans biały . . cent. 7 r. 50 —

380 — — jednokolorowy wszelki — 10 — 2 —

— drewniane, malowane, lakierowane i ordynaryjne . nie wym. 3 r. 75 k.

382 — garncarska robota, jakoto: garnki, wszelkie naczynia, kafle i t. d. z polewą i bez polewy, bez złota, srebra i malowidła . . — zakazane 2 r. —

O.

Ogrodowina:

395 — brukiew, rzepa, kartoflei inne jarz. świeże korzec 1 k. bez opł.

Owoce:

413 — jabłka i gruszki świeże- beczka 75 k.

427 — winogrona świeże - cent. 6 r. 25 k.

428 — wisnie i śliwki świeże - ankierek 62 1|2

430 — wszelkie inne owoce świeże — 62 1|2

P.

462 Pióra do pisania- - - funt 1 r. 25 k.

463 Pierze gęsie i wszelkie darte — zakazane 15

464 Puch wszelki ptasi - - — zakazany 15

479 Ptastwo żywe wszelkie, oprócz papug i t. p. - - szt. 15 k. bez opłaty.

480 — drób i drobna zwierzyna świeża - - cent. 1 r. bez opłaty.

R.

484 Ryby wszelkie świeże - — 15 k. bez opłaty.

W.

572 Wapno wszelkie oprócz antymonowego i chlorowego - cent. 12 1|2 k. bez opłaty.

Węgle:

596 — torf - - cent. zakaz. bez opłaty.

599 Włosy ludzkie niewyrobione funt 6 75 2

600 — — w wyrobach — zakazane 5

606 Wosk farbowany, niewyrobiony, i maść drzewna - centnar 3 75 2

Z.

Zboże i jarzyny:

609 — kasza perłowa - korzec zakaz. 18 k.

— kasza z manny - » » 27 k.

Ziemie:

619,620 — glina, piasek i margiel cent. 1 k. bez opłaty.

Przepisy ogólne:

1) Taryffa niniejsza wchodzi w wykonanie od dnia otrzymania jéj na Komorach.

2) Wszystkie wymienione w téj Taryffie towary, od których jeszcze po dzień otrzymania Taryffy, Komory cła nie pobierały, korzystać mają ze zmniejszonéj w niéj opłaty.

3) Nie wymaga się świadectwa pochodzenia na towary, względem których wyraźnie tego nie zastrzeżono.

Za zgodność:

Minister Sekretarz Stanu, (podpis.) Ig. Turkułł.

TRAKTAT HANDLOWY MIĘDZY BELGIJĄ I FRANCJĄ.

(Ciąg dalszy.)

Bądźmyż więc sprawiedliwemi i uznajmy, że interesa płóciennictwa francuzkiego dostatecznie były bronionemi. Ten przemysł był zagrożony straszną rywalizacją, i od téj go uwolniono. Nie należy jednakże, aby spodziewał się być uwolnionym od wszelkiéj konkurencji. Bezwątpienia byłoby daleko dogodniejszém dla niego, gdy nie potrzebował czynić żadnych wysileń, aby sobie zapewnić całość targu narodowego. To niebyłoby wcale korzystném dla konsumentów. Przemysł lniany był zagrożony śmiercią. Uwolniono go od niéj, ale pod warunkiem, aby pracował nad wznoszeniem się i rozszerze-

niem. Byleby tylko nasi fabrykanci chcieli, będą mogli zyskać połowę tego co stracą Anglicy. Jest to już znakomite dobrodziejstwo. Od nich zależy powiększyć je jeszcze. Ulepszając, doskonaląc swoje środki produkcji, mogą postawić się w możności walczenia korzystnie, czy to przeciw Belgom, czy nawet przeciw Anglikom. Zachodzi tu tylko kwestja czasu i kapitałów. Czas znalazł się teraz, ponieważ Anglicy zostali z naszych targów wyłączonemi, i przez to samo także powinny przybyć kapitały.

Ze strony swojéj Belgowie skarżą się przynajmniéj równie głośno. Słuchając ich, należałoby wierzyć, że wyjątek uczyniony dla nich przez ugodę z dnia 16 Czerwca był naszą powinnością, i że nic nie są nam winnemi w zamian za to. W tych skargach nie więcéj jest słuszności jak w tamtych. W sprawach handlowych regułą jest, coś za coś, nic za nic. Belgja w téj chwili pod względem Francji nie jest w tém samém położeniu, jak przed postanowieniem z dnia 26 Czerwca. Jéj nici i płótno ulegają wprawdzie tym samym opłatom jak dawniej, ale te wyroby innego narodu poddane zostały wyższym opłatom. Dwa są sposoby zapewnienia korzyści jakiemu produktowi, albo zmniejszając tłoczący go ciężar, albo obciążając bardziéj ten, który się z nim współubiega. W ten ostatni sposób zapewniliśmy korzyść Belgji. Sposób ten równie jest skuteczny jak pierwszy i zasługuje równie na wdzięczność.

Jakaż jest ta wdzięczność? Zaraz to zobaczymy.

1. Przez artykuł 2gi ugody z dnia 16 Lipca, rząd belgijski zobowiązał się z jednéj strony zmniejszyć cło od wprowadzania win francuzkich tak lądem jak i morzem, do 50 centimów od hektolitra wina w kufach, a 2 fr. od hektolitra wina w butelkach; z drugiéj strony zmniejszyć o 25 od 100 opłatę akcyzy od win francuzkich, i rozumie się, że przez czas trwania niniejszego traktatu, te cła i opłata akcyzy, nie będą mogły być podwyższonemi, i że wina obce nie będą mogły uzyskać wnijścia do Belgji za opłatą niższą od francuzkich.

Dawniejsze cło od wina w kufach wynosiło 2 fr. od hektolitra, teraz zmniejszone zostało do 5 centimów, a od butelkowego było 12 fr., a teraz 2 franki. Te różnice byłyby bardzo mało znaczącemi, gdyby nie otrzymano zarazem znacznego zmniejszenia opłat akcyzy czyli konsumcji. Przykład ostatniego traktatu z Hollandją służył tu za naukę. Przez ten traktat otrzymaliśmy redukcję opłat celnych od nowych win; ale rząd holenderski, który nie przyjął na siebie żadnego zobowiązania względem opłat akcyzy, powiększył je stosunkowo do zmniejszenia opłat celnych, tak, że przez to nie okazała się żadna zmiana w warunkach przedaży naszego wina na targach holenderskich. Tym razem przedsięwzięliśmy stosowne zastrzeżenia, i prawo akcyzy, które wynosiło 33 fr., zostało zmniejszone o czwartą część.

W ogóle, hektolitr wina francuzkiego płacił w Belgji cła samego z akcyzą 35 fr. w kufach, 45 fr. w butelkach, a teraz płacić będzie 25 fr. w kufach, a 27 w butelkach. Jest to różnica blisko o trzecią część na winie w kufach, a blisko o połowę na winie w butelkach, czyli na kwarcie w pierwszym razie o 10 centim., w drugim o 18 centimów. Rocznie wprowadziliśmy do Belgji 80,000 hektolitrów wina wartującego 4 miljonów fr., a teraz możemy spodziewać się, że w skutku tych redukcji wywóz naszego wina zwiększy się o piątą część czyli o jeden miljon franków rocznie.

Na domiar ostrożności, negacjator francuzki niezapomniał zawarować, że jeśliby powiększenie prawa istniejącego o opłatach miejskich i okręgowych, zmniejszyło dla Francji dobrodziejstwa ustąpień zapewnionych przez ten traktat, dostatecznem będzie proste oświadczenie ze strony rządu francuzkiego, do zmienienia w ciągu jednego miesiąca niniejszego traktatu. Ta ostrożność była bardzo rozsądną. Prawa miejskie i okręgowe zostawione są w Belgji samowolnemu rozrządzeniu municypalności i gmin. Te prawa stanowią średnią opłatę 15 fr. od win francuzkich; mogłyby one być powiększonemi i zniweczyć korzyści zapewnione przez nowy traktat. Widziemy więc, że przykład Holandji nie pozostał bez korzyści.

Przemysł uprawy wina we Francji, który od kilku lat skarży się ustawicznie, powinien przecież wiedzieć, że rząd nie pomija żadnéj sposobności zjednania dla niego korzystniejszych warunków. Na nieszczęście wino we wszystkich krajach jest przedmiotem przynoszącym największe dochody z podatków, i na teraz niepodobna było wyjednać większych dobrodziejstw. Przemysł uprawy win powinien poprzestać na tém, chociaż to jest jeszcze bardzo mało, w porównaniu z tém, coby kiedyś można życzyć sobie osiągnąć. Uczyniono dla niego wszystko co było można uczynić.

2. Przez ten sam artykuł, rząd belgijski zezwolił na redukcję o 20 pCt. teraźniejszych opłat wchodowych od wyrobów jedwabnych francuzkich z zagranicznemi; że tak zniżone cło nie może być podwyższoném, i że wyroby jedwabne z wszelkich innych krajów wprowadzane do Francji, nie otrzymują korzystniejszych przywilejów jak francuzkie.

Cło od jedwabiów francuzkich wynosiło 5 franków od kilogramu, i zostało o jeden frank zniżone. Korzyść ta jest małą bez wątpienia, z uwagi na wysoką cenę kilogramu, ale nie jest nic nieznaczacą. Francja dostarcza Belgji trzy czwarte części ogólnéj konsumcji towarów jedwabnych; ostatnia czwarta część przywożoną jest z Anglji. Niepodobna, aby ogół traktatu rozwalniając węzły handlowe utrzymujące się między Belgją i Anglją, a ściśléj wiążąc te jakie łączą Belgję i Francję, pociągnął za sobą zmniejszenie dowozu angielskiego i zapewnienie nam wyłączności na tym targu. Przywilej który nam przyznano, jakkolwiek mały jest jednak drogą do tego położenia i pod tym względem ma znakomitą ważność.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

NOWY POMYSŁ W GORZELNICTWIE.

Rzeczą jest niezawodną, iż tworzenie się alkoholu w fermentującym zacierze wstrzymuje poniekąd dalszą fermentację, a tém samém przeszkadza przeistoczeniu się wszystkiego cukru w alkohol i gaz-kwas węglowy. Dla tego to przy naszém dotychczasowém gorzelnictwie część

zacieru nie ulega rozkładowi, a część utworzonego już alkoholu, w skutek przystępu kwasorodu z powietrza, przeistacza się w kwas octowy. Aby téj podwójnéj stracie zapobiedz, Anglik Scheridan wpadł na myśl, aby tak alkohol jako i gaz-kwas węglowy w miarę jak się one rozwijają uzyskiwać z zacieru nie jak dotąd przez pędzenie ich ciepłem w aparatach gorzelnianych, lecz przez usunięcie ciśnienia powietrza, do którego celu użył machiny parowéj. Wypadek tego nowego sposobu w wielkiéj gorzelni P. Courrie pod Londynem próbowanego, był taki: Otrzymano spirutusu o trzecią część więcéj niż zwykle, a oprócz tego uzyskano jeszcze wielką ilość gazu-kwasu węglowego, który mógł być użyty do fabrykacji blejwasu albo sodawater (wody sodowéj). Braha nie zawierała nic kwasu octowego, a więc dla bydła przydatniejszą się okazała. Także do utrzymania w ruchu machiny parowéj wyszło nieporównanie mniéj paliwa, niżeliby było potrzeba do aparatu gorzelnianego na odpędzenie takiéjże samej ilości spirytusu.

Ustawy podatkowe w Anglji wzbraniają używania tego wynalazku, dla tego musiano go w tym kraju zaniechać. Ponieważ zaś w Prusach (tak jak i w monarchji Austrjackiéj) nie masz z téj strony żadnéj przeszkody, znany technik berliński Dr. Kufahl zajął się zastosowaniem tego wynalazku, aby tenże potrzebom gorzelnictwa w Niemczech zupełnie odpowiedział. Przekonał się on, iż machina parowa o sile 5 koni wystarczy na uzyskanie codziennie spirytusu ze 100 szefli (przeszło 40 korcy polskich) ziemniaków. Gdy sprawienie takiéj machiny nie kosztuje tyle co odpowiedniego jéj w skutku aparatu gorzelnianego miedzianego, a przytém zaledwie połowę tego paliwa co aparat gorzelniany wymaga, powinnoby już to samo przemawiać dostatecznie za zwróceniem uwagi na ten nowy sposób, który i to jeszcze ma za sobą, iż wydaje spirytus wolny od olejku swędnego (Fusel-Oehl), a więc mniéj zdrowiu szkodliwy niżeli dotychczasowy. (G. L.)

KALOTYPY.

W Londynie zwraca teraz powszechną ciekawość nowy sposób dagerotypji, przez który przy pomocy ciemni optycznéj (camera obscura) otrzymuje się w okamgnieniu obrazy na papierze szczególnie do tego przyrządzonym. I tak: Naprzód zwilża się arkusz papieru (zwyczajnego do pisania) roztworem saletranu srebra, i wysuszywszy go staranie, przemywa się jodotem potassu w wodzie destylowanéj rozpuszczonym. W tym stanie papier jest do użycia gotowy i może być przez długi czas bez zepsucia się przechowany, gdyż po takiém przysposobieniu nie jest na działanie światła bardzo wrażliwy. Gdy papier ten ma być włożony w ciemnię optyczną, trzeba go jeszcze zwilżyć roztworem saletranu srebra i kwasu galasowego z przydaniem małéj ilości kwasu octowego; przez co stanie się tak bardzo na światło wrażliwym, iż tę część przygotowania w ciemności odbywać potrzeba. Przeciągnąwszy tak przyrządzony papier przez wodę destylowaną," wkłada się go na kilka minut w ciemnię optyczną. Wyjąwszy go ztąd, nie ujrzysz żadnéj na nim zmiany, lecz gdy go się znowu zwilży roztworem dopiero co wymienionym, i w aparacie umyślnie do tego urządzonym prędko wysuszy, wtedy obraz wybije się niezwłocznie na wierzch. Utrwala się go potém za pomocą brometu potassu, i tym sposobem można otrzymywać najpiękniejsze i najwierniejsze obrazy. (G. L.)

WIADOMOSCI HANDLOWE.

ZBOŻE.

Szczecin, 21 Września.— Pszenica w przedaży cząstkowéj utrzymuje się przy cenach odpowiednich pokupowi. Płacą stosownie do gatunków: za jasno-pstrokatą polską 62—66 tal., za żółtą szląską po 58—62 tal., za białą szląską po 62 do 66 talarów. Żyto na miejscu znajduje także znaczny odbyt na konsumcję przy cenach od 39 do 42 tal. za nowe, a 37—39 talar., za stare stosownie do dobroci i ciężaru. Na dostawę w ostatnich dniach bardzo mało było odbytu.

Wrocław, 17 Września.— Po ukończeniu tegorocznego żniwa, zwiększyły się dowozy nowego zboża; możemy już donieść o rezultacie żniw co do wielości i co do dobroci. Ta ostatnia wszędzie wypadła zadowająco, ale co do ilości, tylko pszenica obficie obrodziła i zbiór jest więcéj niż średni. Ciężar choć nie przewyższa zeszłorocznego, to przynajmniéj mu wyrównywa.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 27 *Września* 1842.

		żądają R. s.	żądają k.	dają R. s.	dają k.
1. WEXLE.					
Berlin 100 talarów	2 M.	94	20	94	5
Gdańsk 100 talarów	2 M.	—	—	93	60
Hamburg 300 m. k.	2 M.	141	60	—	—
Londyn fun. sterlin.	3 M.	—	—	—	—
Lipsk 100 talarów	2 M.	—	—	—	—
Moskwa 100 rub. sreb.	1 M.	99	50	99	—
Petersburg ditto	1 M.	99	66	69	—
Paryż 300 franków	2 M.	75	30	—	—
Wiedeń 150 zł. reńskich	2 M.	97	65	—	—
Wrocław 100 talarów	2 M.	94	20	—	—
2. MONETY.					
Rossyjskie Imperjały		—	—	—	—
Holend. dukaty nowe.		—	—	—	—
ditto stare ważne		—	—	—	—
Frydrychsdory Pruskie		—	—	—	—
Rossyjskie assygnaty		—	—	—	—
Austrjackie bilety bankowe za 150 złr.		—	—	—	—
3. PAPIERY.					
Listy zastawne białe, daw. bez kup. (*)					
ditto ditto nowe		14	85	—	—
Obligi skarbowe na zł. 1000		—	—	—	—
Obligacje cząstkowe na zł. 500		—	—	—	—

(*) Wartość kuponu kop. 15 5/6.